

fire	tree	sun	moon
person	mouth	door	mountain

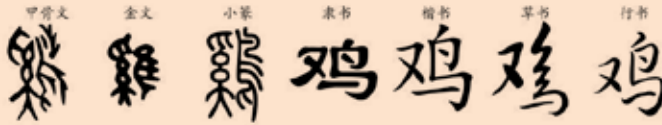
จำจีนไม่จำเขา :

จำจีนจากรูป จำศัพท์จากเสียง

จินหมิง 金明

การเรียนภาษาจีนให้สามารถจำศัพท์ได้นั้น ต้องท่อง ต้องจำตัวจีนให้ได้ เพราะอย่างที่เรได้ยินกันอยู่เสมอว่า “ภาษาจีน” เป็นภาษารูปภาพหรืออักษรภาพ ไม่ใช่ภาษา สะกดผสมอักษรเหมือนกับภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ อักษรภาพที่ว่าก็ มาจากการที่มนุษย์สังเกตจากธรรมชาติรอบ ๆ ตัว และร่างขึ้นมาเป็นภาพ และถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร เมื่อได้ยินเช่นนั้นอยู่เสมอแล้ว เราก็คิด เสมอเหมือนกันว่าแล้วมันคือภาพอะไรว่า..... เรามองอักษรจีนเป็นเพียง ก้อนดำ ๆ ที่มีเส้นยึกยือ ๆ พาดกันไป ไขว่กันมาเท่านั้น ดูเหมือนกันไปหมดทุกตัว

.....เจ้าอักษรจีน เจ้าเดินทางมาไกลนัก ไกลกว่า ๒,๐๐๐ กว่าปี
มาไกลจนซ้ำก็ไม่ว่าภาพที่ว่ามีต้นกำเนิดมาจากอะไร....

วิวัฒนาการของอักษร 鸡 อ่านว่า จี (Jī) แปลว่า ไก่

แต่...อันที่จริงแล้ว ยังมีอักษรจีนอีกหลายตัว ที่หน้าตาของตัวอักษรไม่ซับซ้อน การเขียนและความหมายเหมือนกับตัว “คันจิ”^{*} ในภาษาญี่ปุ่น ที่ง่ายต่อการจำ และนำไปอ่านป้ายเดาคำศัพท์เล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ เช่น 口 อ่านว่า ไชว (kǒu) แปลว่า ปาก หน้าตาตัวอักษรเหมือนกับคนอ้าปากหาว ถ้าหากเราได้เห็นตามป้ายก็คือทางเข้า – ทางออก ที่อย่างน้อยเมื่อเราเห็นตัวอักษร 口 เราก็พอรู้ได้ว่ามันคือ

“ปากทาง” นั่นเอง ส่วนจะปากทางเข้าหรือออกค้อยกว่ากันอีกที หรือเมื่อตัวอักษร 口 ไปรวมกับตัวอักษรอื่น ก็ย่อมจะมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับปาก อย่างคำที่ฮิตติดหูในยุคนี้ เช่น 口罩 อ่านว่า ไชวจ้าว (kǒuzhào) ที่แปลว่า ผ้าปิดปาก หรือเราเรียกทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “แมสก์” ก็เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับ “ปาก” เหมือนกันนั่นเอง

* คันจิ เป็นอักษรจีนที่ใช้ในระบบการเขียนภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบัน

เมื่อพูดถึงภาพแล้ว ต่อมาก็เป็นเรื่องเสียงในภาษาไทยและภาษาจีนที่มีความคล้ายคลึงกันอยู่มาก เช่น ซา ในภาษาไทย เรียกว่า ฉา ในภาษาจีน, ก้วยเตี๋ยว ในภาษาไทย เรียกว่า เมี่ยนเตี๋ยว ในภาษาจีน, ซาลาเปา ในภาษาไทย เรียกว่า เปาจี ในภาษาจีน เป็นต้น คำที่มีความคล้ายคลึงกันเหล่านี้เกิดจากการยืมเสียงของคำในภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทยของเรานั่นเอง สำหรับคนไทยที่สนใจภาษาจีนเมื่อมีคำเหล่านี้มาก ๆ ก็ช่วยในการจดจำคำศัพท์หรือเดาคำศัพท์ที่ใ้ได้ง่ายขึ้น

ถัดมาก็เป็นภาษาจีนที่อยู่ในหมวดที่ว่า พ้องรูปก็ไม่ใช่ ยืมเสียงมาใช้ก็ไม่เชิง ยกตัวอย่างเช่น

买 อ่านว่า หมาย (mǎi) ที่เมื่อเรา “หมาย” ปอง แล้วเราก็ต้อง “ซื้อ” คำนี้จึงแปลว่า ซื้อ

卖 อ่านว่า ม่าย (mài) ที่เมื่อเรา “ม่าย (ไม่)” ต้องการ แล้วเราก็ “ขาย” คำนี้จึงแปลว่า ขาย

สรุปแล้วว่า คำกลุ่มนี้เราอาจจะไม่รู้รากศัพท์ที่มาทางภาษา แต่ว่าเรานำเสียงในภาษาจีนที่เปล่งออกมาแล้วดันไปมีความหมายซ้อนทับกับคำในภาษาไทย เราจึงนำมาแต่งเติมเรื่องราวช่วยให้เราจดจำความหมายของคำนั้นได้ ไม่ใช่นึกถึงคำศัพท์แล้วเกิดอาการ...สมอง “ว่าง”... นึกความหมายของมันไม่ออก เหมือนกับคำศัพท์ในภาษาจีนที่ว่า 忘 อ่านว่า ว่าง (wàng) แปลว่า ลืม “หว่าว่างเลอะ” (我忘了) ฉันทืมแล้ว

การจำจิ้นจากรูป จำศัพท์จากเสียง เป็นเพียงทริค เล็ก ๆ เทคนิคน้อย ๆ ที่ทำให้เราสนุกกับการเรียนภาษา จิ้นได้มากขึ้น อาจจะมีวิธีการอื่นอีกในแบบฉบับของแต่ละคน ที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ตัวเองสามารถมีความสุขกับการเรียนได้ อยากให้แต่ละคนลองหาวิธีการ นั้นดู คุณอาจจะมีวิธีการที่ไม่ซ้ำใครเป็นแรงบันดาลใจ ให้คนอื่นได้ด้วย

อ้างอิงภาพประกอบ

- <https://www.arsomsiam.com/evolution-of-chinese-characters/>
- <https://maxincube.com/>